

Datum: 12.06.2018.

Broj: 02-06/726

Svim medijima, dostavlja se

Organizacije civilnog društva: Najava donošenja Zakona o stranim donacijama prijetnja po slobode udruživanja i izražavanja

Kada je u 2015. godini sličan zakon bio u proceduri, i to pod imenom Nacrt zakona o javnosti rada neprofitnih organizacija, identifikovan je niz spornih odredaba koje su bile u direktnoj suprotnosti sa Ustavom zagwarantovanim pravima i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnima slobodama.

Banjaluka, 12. juni 2018. – Organizacije civilnog društva smatraju zabrinjavajućom najavu predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika i šefa Kluba poslanika SNSD-a Radovana Viškovića da će se uskoro u hitnoj zakonodavnoj proceduri naći **Prijedlog zakona o stranim donacijama**. Kada je u 2015. godini sličan zakon bio u proceduri, i to pod imenom **Nacrt zakona o javnosti rada neprofitnih organizacija**, identifikovan je niz spornih odredaba koje su bile u direktnoj suprotnosti sa Ustavom zagwarantovanim pravima i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnima slobodama. U prvom redu su se ograničavale slobode udruživanja i izražavanja.

Najave funkcionera koji dolaze iz vladajuće stranke u Republici Srpskoj su i sada na sličnom tragu. Opet se zaziva novo zakonsko uređenje djelovanja nevladinih organizacija, pa se ističe da će svi koji primaju strane donacije morati podnositi posebne izvještaje Ministarstvu pravde Republike Srpske. Organizacije civilnog društva podsjećaju da je rad nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini već uređen zakonima o udruženjima i fondacijama koji postoje na više nivoa vlasti i u skladu sa kojim se registruju sva udruženja i fondacije. Istovremeno, sve organizacije su dužne djelovati u skladu sa svim drugim važećim propisima i zakonima koji se odnose na njih, te finansijski izvještavati državne organe pa je ova oblast već velikim dijelom uređena. Svaka nova zakonodavna aktivnost u vezi sa radom nevladinih organizacija trebala bi pojednostaviti postupak registrovanja nevladinih organizacija i otkloniti nejasnoće u vezi sa primjenom postojećih propisa. Ne postoji opravdanje da se novi zakoni u vezi sa ovom oblašću upućuju u hitnu zakonodavnu proceduru jer svaki novi zakonski prijedlog trebao bi proći kroz javnu raspravu koja uključuje što veći broj lica.

Dole potpisane organizacije upozoravaju da bi bilo kakvo normiranje rada nevladinih organizacija, kojima im se nalažu dodatne i posebne obaveze, ili se one stavljaju pod drugačiji režim od svih drugih pravnih subjekata samo zbog izvora svog finansiranja ili prirode svoje djelatnosti, moglo predstavljati kršenje Ustavom predviđenih prava. Ali i kršenje Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

Ovdje potpisane organizacije podsjećaju da je slobodno i nesmetano udruživanje građana od naročitog javnog značaja jer organizacije svojim aktivnostima i projektima prate rad javnih organa, izvještavaju o uočenim nepravilnostima, i doprinose uspostavljanju vladine prave. Takođe, nevladine organizacije djeluju u različitim oblastima, od zaštite životne sredine, obrazovanja, kulture, do borbe protiv korupcije i zaštite manjinskih prava, pomažući da se ostvare standardi predviđeni procesom evropskih integracija. Denunciranjem zaposlenih u nevladinim organizacijama (npr., nazivom „službenici stranog subjekta“ kako je to bilo u ranijem Nacrtu), ili obilježavanjem njihovih aktivnosti kao nepoželjnih, stvara se opasna atmosfera netolerancije i linča u kojem se nevladine organizacije prikazuju kao remetilački faktori ili subjekti koji moraju biti pod posebnom kontrolom. Zbog toga pozivamo vladajuću koaliciju u Republici

Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH
Reg. No. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Gajeva 2, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 216 369, 216 928, 224 521, 224 520
Poslovnica: Mula Mustafe Bašeskije 9/1, 71000 Sarajevo, Tel +387 33 220 049, Fax +387 33 220 047
E-mail: info@ti-bih.org
Web: www.ti-bih.org

Srpskoj da bilo koji novi zakonski prijedlog u ovoj oblasti uputi u redovnu zakonodavnu proceduru, ne praveći razliku između nevladinih organizacija na osnovu njihovog izvora finansiranja.

Organizacije koje potpisuju ovo saopštenje:

Civil Rights Defenders

Transparency International u BiH

Oštra nula

Centar za mlade Kvart

Helsinški parlament građana Banjaluka

Asocijacija demokratskih inicijativa (ADI)

Udruženje/udruga BH novinari

Udruženje građana za promociju obrazovanja Roma Otaharin

Helsinški odbor za ljudska prava

Centar za životnu sredinu

Banjalučki centar za ljudska prava

* Saopštenje je otvoreno za nove potpisnice i daljno preuzimanje